

NAZIRAN KOMPONEN BELANJA :

KESALAHAN LAZIM DALAM PEROLEHAN KERAJAAN

Perkhidmatan Kawalan Keselamatan

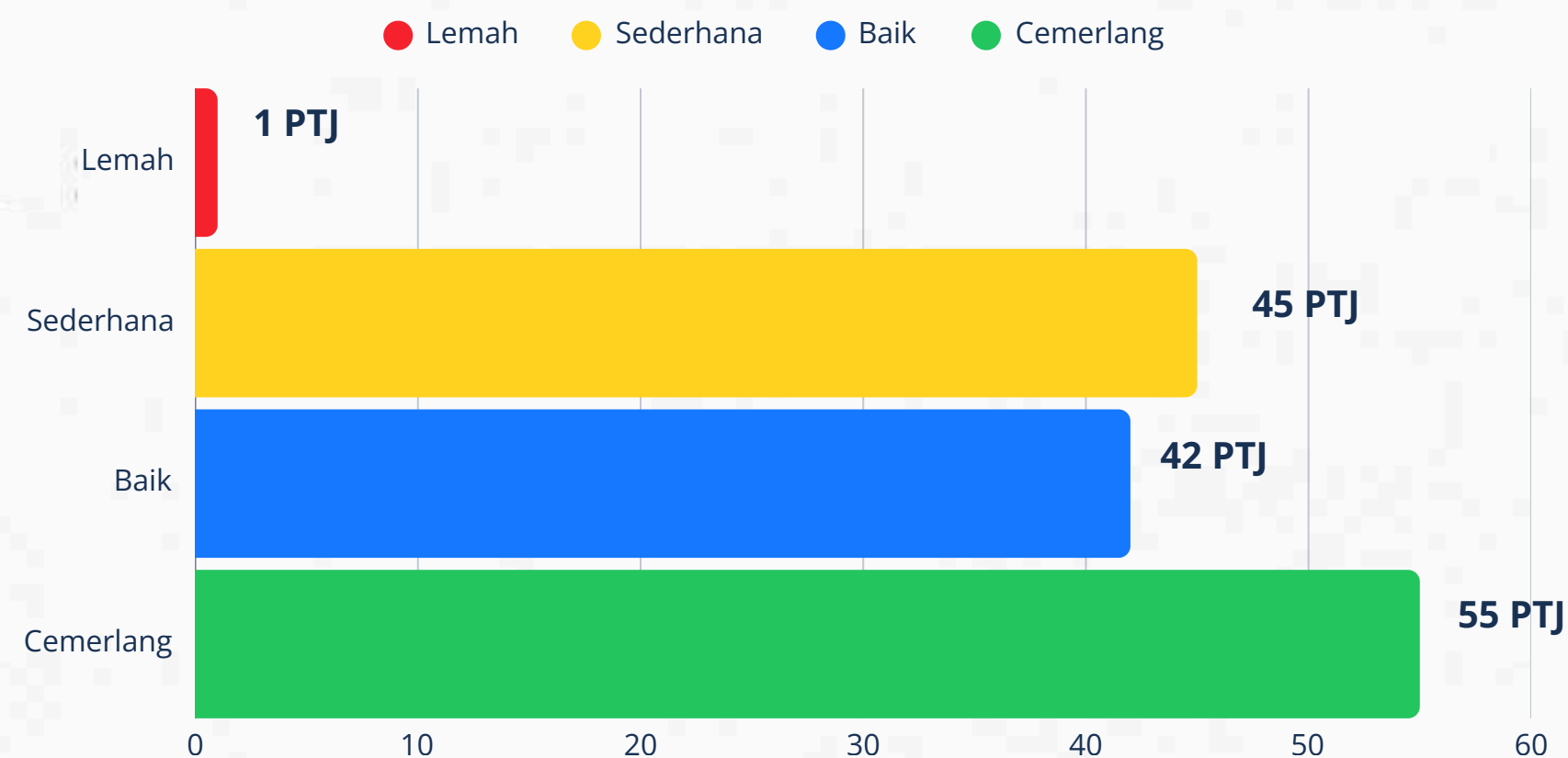
PERKHIDMATAN KAMI

- Kawalan keselamatan Statik
- Kawalan keselamatan Bersenjata
- Cash-In-Transit (CIT)
- Kawalan Iringan / Escort

HUBUNGI KAMI :

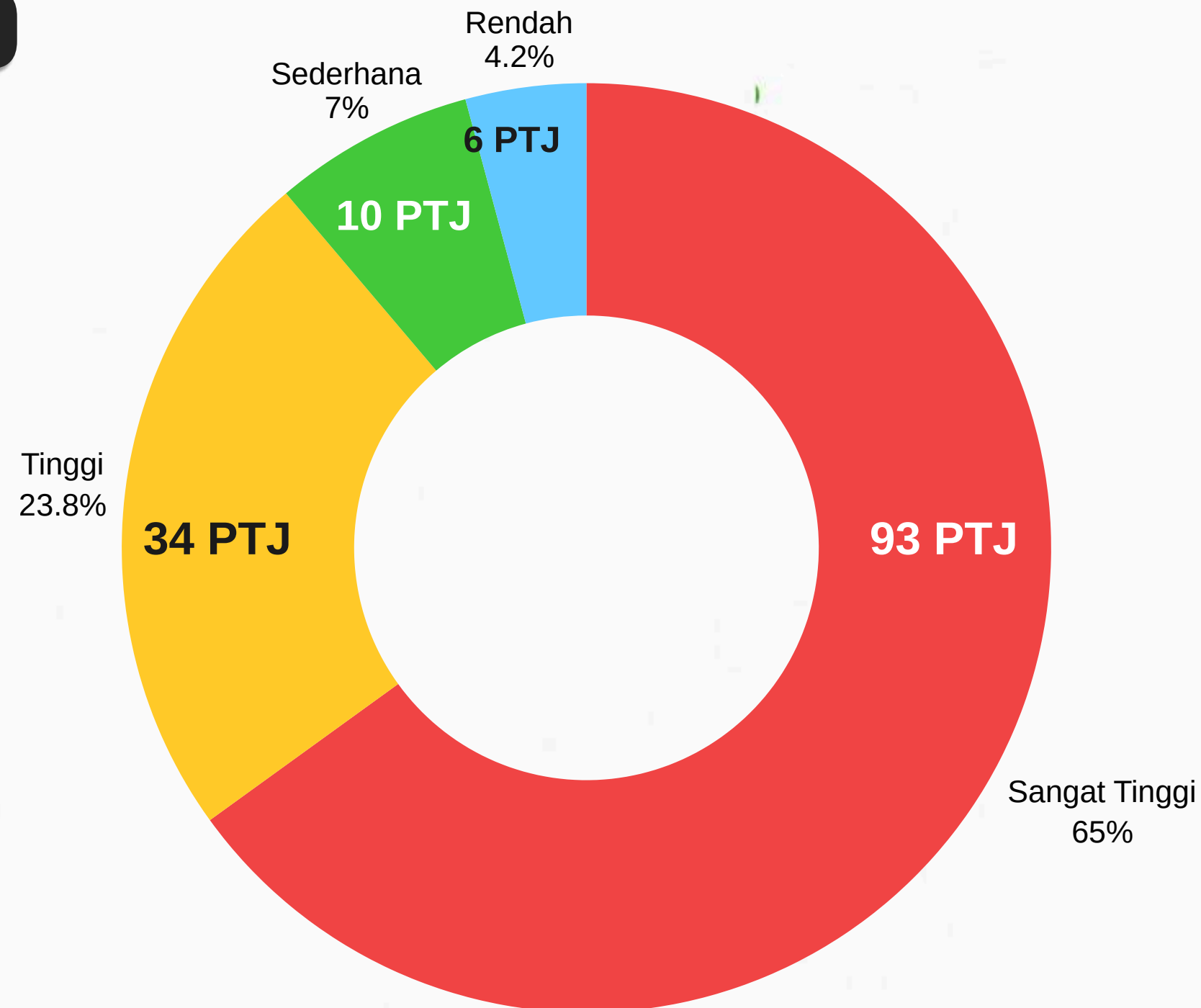
016-8315643
010-9764483
ORSSKDT@GMAIL.COM
MARKETINGORSS@GMAIL.COM
ORSS KUDAT
ORSSKDT

PENARAFAN PEROLEHAN 2025

143 PTJ

TAHAP RISIKO SKOP PEROLEHAN 2025

143
PTJ

NAZIRAN

KESALAHAN LAZIM DALAM PEROLEHAN BEKALAN & PERKHIDMATAN TAHUN 2026

PEMBELIAN TERUS

SEBUTHARGA

RM50K
+
RM50K
+
RM50K
+
RM50K

Setiap jenis item ditafsirkan sebagai satu atau lebih barangan yang mempunyai fungsi/kategori/kegunaan yang sama dan/atau boleh diperolehi daripada satu punca bekalan.

Setiap jenis perkhidmatan ditafsirkan sebagai satu atau lebih perkhidmatan yang mempunyai fungsi/kategori/kegunaan yang sama dan/atau boleh diperolehi daripada satu punca perkhidmatan.

Kalau tuan/puan adalah Ketua Jabatan,
apakah 3 soalan pertama yang tuan/puan akan tanya?

DUMMY QUOTATIONS / SEBUT HARGA SOKONGAN TIDAK SAH

Sewaan mesin penapis air

PEMERHATIAN

Sebut harga diperoleh hanya untuk memenuhi dokumentasi.

Naziran berpandangan pembekal telah ditentukan lebih awal.

RISIKO

Kerugian kepada Kerajaan boleh terjadi.

Ketidakpatuhan kepada peraturan keuangan.

PERINGATAN

Sila pastikan pengecualian daripada mendapatkan tiga (3) tawaran harga / kajian pasaran menepati kriteria yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Malaysia PK 2.10.

PROSES KAJIAN PASARAN TIDAK MEMATUHI PERATURAN SEMASA

Perbandingan sebut harga mesti dibuat secara *Equal Footing*

PEMERHATIAN

- Kajian pasaran tidak dibuat berdasarkan equal footing.
- Perbandingan tidak mengambil kira spesifikasi dan skop yang setara.

RISIKO

- Risiko: ketidakpatuhan kepada peraturan dan kemungkinan kerugian kepada Kerajaan.

SEBUT HARGA A

- Suhu biasa
- Penapis asas

Tidak Equal Footing

SEBUT HARGA B

- Panas/sejuk
- Penapis lebih banyak

Spesifikasi Berbeza

SEBUT HARGA C

- Jenis penapis lain
- Waranti berbeza

Perbandingan Tidak Adil

Perbandingan perlu mengambil kira:
tempoh kontrak, penyelenggaraan, penapis dan waranti.

Kajian pasaran hendaklah dibuat secara setara agar keputusan perolehan lebih adil, telus dan ekonomik.

PEGAWAI YANG SAMA MENGURUSKAN SEMUA PERINGKAT

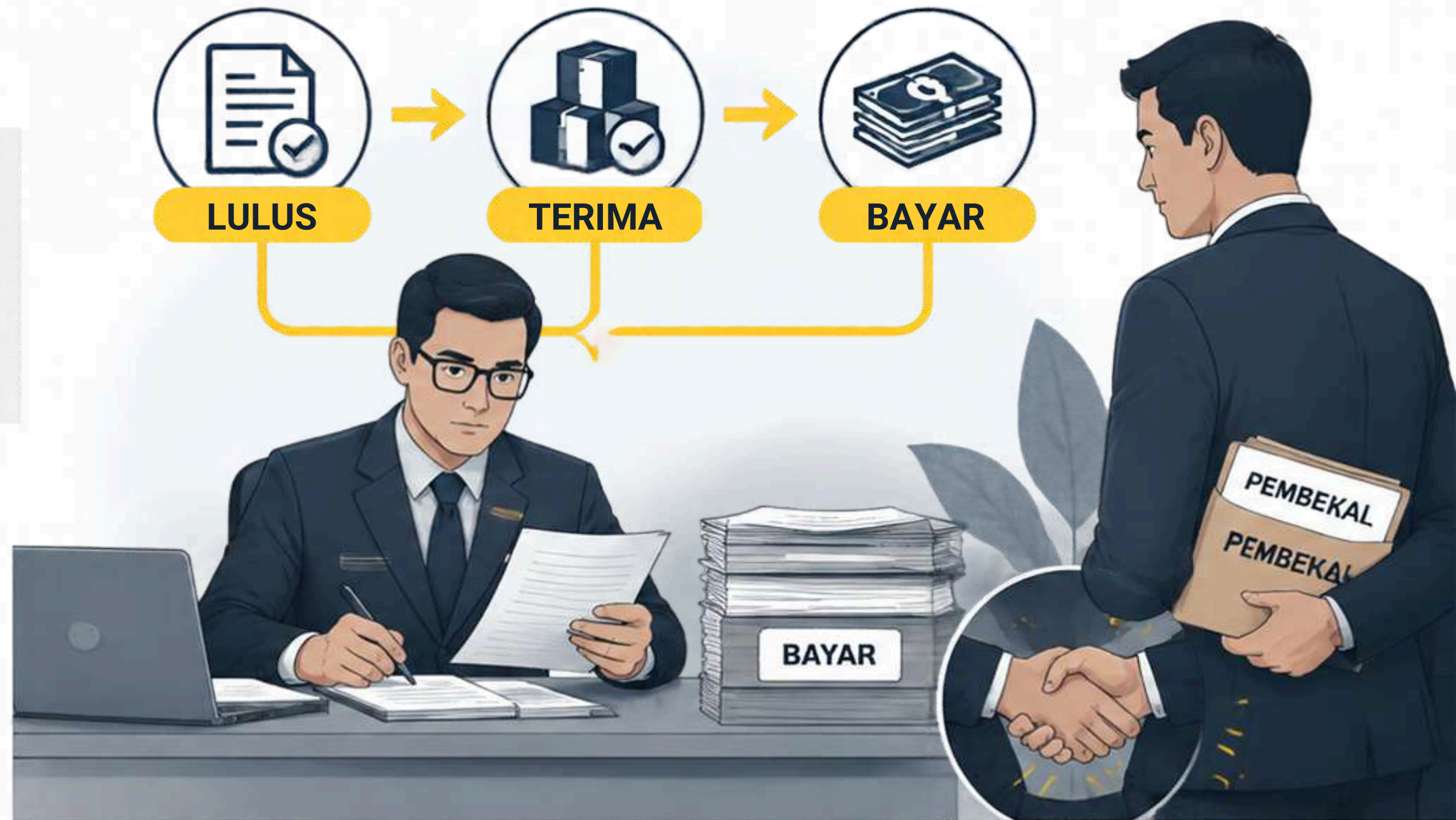
Risiko apabila semak imbang tidak diwujudkan

PEMERHATIAN

Pegawai yang sama meluluskan perolehan, mengesahkan penerimaan dan mengesahkan bayaran.

RISIKO

Penyelewengan wang
Salah guna kuasa

Pengasingan tugas penting bagi mewujudkan semak imbang dan mengurangkan risiko penyelewengan.

KESALAHAN LAZIM DALAM PENGURUSAN PROSES SEBUTHARGA TAHUN 2026

Kelemahan dalam pelantikan jawatankuasa dan kaedah pelawaan

1. TIADA LANTIKAN JAWATANKUASA SPESIFIKASI

JAWATANKUASA
SPESIFIKASI

Pemerhatian

PTJ tidak mengemukakan bukti pelantikan Jawatankuasa Spesifikasi.

Penyediaan spesifikasi tidak disokong dengan pelantikan yang jelas.

Spesifikasi dan skema pemarkahan JK Teknikal dan Kewangan tidak disediakan secara teratur dan telus.

Risiko

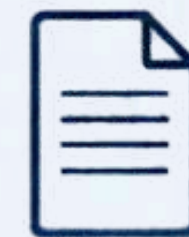
Risiko ketidakpatuhan kepada peraturan.

2. TIDAK MELAKSANAKAN PELAWAAN BERPANDUKAN PERATURAN SEMASA

Pemerhatian

Kaedah pelawaan tidak dapat dibuktikan dengan jelas.

Terdapat kekeliruan antara notis iklan dan pelawaan sebut harga.

Notis iklan

VS

Pelawaan
sebut harga

Risiko

Proses pelawaan tidak mematuhi tatacara yang ditetapkan.

Ketelusan dan persaingan adil boleh terjejas.

Kaedah pelawaan sebut harga

Elektronik

Pos berdaftar
atau pos laju

Serahan
tangan

Faksimili

E-mel

!

PERINGATAN

Kaedah pelawaan sebut harga hendaklah dilaksanakan sama ada secara elektronik atau melalui pos berdaftar, pos laju, serahan tangan, faksimili atau e-mel.

3. KURANG KEFAHAMAN MENGENAI PENILAIAN TIER 1 DAN TIER 2

TIER 1

Penilaian oleh pasukan yang sama

- Pembuka
- Teknikal
- Harga

- ◆ Pembekalan alat tulis
- ◆ Makanan bermasak Islam/bukan Islam ($\leq$ RM500 ribu)
- ◆ Dakwat pencetak (toner)
- ◆ Perkhidmatan kawalan keselamatan
- ◆ Perkhidmatan membersihkan dan mencuci bangunan
- ◆ Perolehan tidak rumit/kompleks: jam, tong sampah, papan putih, pakaian seragam bukan keselamatan dan lain-lain

TIER 2

Penilaian oleh pasukan berasingan

- Pembuka
- Teknikal
- Harga

4. KETIDAKPATUHAN PADA PERATURAN CUKAI PERKHIDMATAN

Elemen Cukai Dalam Penilaian Harga

- Harga dinilai bersama elemen cukai dalam contoh ini.
- Harga Asal: RM10,000.
- Cukai: RM800; Jumlah: RM10,800.

Jangan Biarkan Cukai Mempengaruhi Penilaian

Elemen cukai tidak seharusnya
mempengaruhi penilaian
harga.

5. KELEMAHAN DALAM KERTAS KEPUTUSAN JAWATANKUASA SEBUTHARGA

Kelemahan dokumentasi dan risiko keputusan

PENEMUAN / KESALAHAN LAZIM

- TIADA KEPUTUSAN YANG JELAS SAMA ADA SETUJU ATAU TIDAK SETUJU TERHADAP SYOR PEMILIHAN PEMBEKAL.
- ASAS PEMILIHAN SEBUT HARGA TIDAK DICATATKAN DENGAN JELAS DALAM KERTAS KEPUTUSAN.
- TIADA TANDATANGAN PENERUSI ATAU AHLI JAWATANKUASA SEBUTHARGA SERTA TIADA TARIKH KEPUTUSAN.

RISIKO

Perbelanjaan yang tidak diluluskan

Penyelewengan

Kerja diberikan kepada pembekal yang tidak / kurang kompeten

Kertas keputusan yang lengkap, jelas dan ditandatangani adalah penting bagi menjamin ketelusan, akauntabiliiti dan kesahan keputusan Jawatankuasa Sebutharga.

KELEMAHAN DALAM PENGURUSAN SURAT SETUJU TERIMA (SST)

KESALAHAN YANG KERAP DITEMUI

1. SST TIDAK DIISI DENGAN LENGKAP

MAKLUMAT SERING TERTINGGAL:

- NOMBOR RUJUKAN DAN TARIKH
- KLAUSA CUKAI DAN NOMBOR PENDAFTARAN KASTAM
- **KLAUSA DENDA** & MAKLUMAT KWSP DAN PERKESO
- **LAMPIRAN KEPADA BUTIRAN KONTRAK SST**

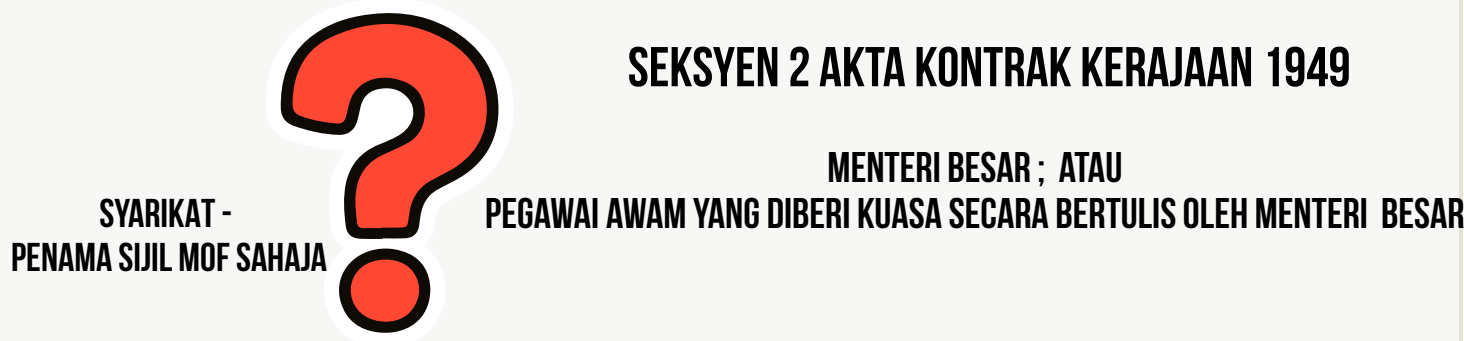
3. TIADA / KESILAPAN TEMPOH PEMULANGAN SST / BON / INSURAN

3 / 7 / 14 **VS** 14 / 30

3. KELEWATAN PENGHANTARAN SST BESERTA LAMPIRAN

4. KUASA MENANDATANGANI SURAT SETUJU TERIMA

3 / 7 / 14 **VS** 14 / 30

9.9 **Perenggan 4 Dalam Kandungan Utama SST:**

*“Adalah dimaklumkan bahawa tiada pembekalan barang boleh dibuat **melainkan** jika syarikat tuan telah mengemukakan kepada Kerajaan dokumen-dokumen berikut:*

- 9.22.3 Agensi hendaklah memastikan syarikat telah mengembalikan salinan asal dan kedua SST kepada Agensi bersama-sama dengan Surat Akuan Sumpah bebas daripada sebarang tindakan undang-undang seperti muflis, jenayah dan **tatatertib** oleh mana-mana badan kawal selia.

SST adalah asas kontrak yang kukuh.
Pastikan setiap lapisan lengkap dan tepat.

SST

BUKAN SEKADAR SURAT UNTUK DITANDATANGANI

“ Apa yang
tidak **dimasukkan**
dalam SST hari ini
mungkin menjadi
masalah kontrak esok. ”

PERINGATAN: PEMATUHAN SEBELUM SST DITANDATANGAN - PARA 3.8

- Agensi hendaklah memastikan syarat dipatuhi sebelum SST ditandatangani oleh syarikat yang dilantik.
- Syarikat yang dilantik mesti bebas daripada tindakan undang-undang seperti muffis, jenayah dan tatatertib daripada badan kawal selia, termasuk Unit Pendaftaran Syarikat di Kementerian Kewangan dan CIDB; kemukakan Surat Akuan Sumpah berkaitan perkara ini.
- Pastikan peruntukan mencukupi sebelum SST dikeluarkan dan tidak melebihi siling peruntukan yang ditetapkan.
- **Kecuaian pegawai awam terhadap perkara ini boleh dikenakan tindakan tatatertib.**

KESALAHAN LAZIM DALAM PENGURUSAN DOKUMEN PERJANJIAN

WHO SIGNED MATTERS

- PK/Inden ditandatangani pegawai yang tidak berkenaan
- Dokumen SST
- **Dokumen Perjanjian**

Authority is not a formality.

SIGNATURE

PK 4.2 - PARA 6.5
PEGAWAI YANG TIDAK DIBERI PENURUNAN KUASA UNTUK
MENANDATANGANI KONTRAK ATAU PEGAWAI YANG
MENANDATANGANI KONTRAK MELEBIHI HAD NILAI
PENURUNAN KUASA OLEH MENTERI BOLEH DIKENAKAN
TINDAKAN TATATERTIB.

KAEDAH PEROLEHAN:

KESALAHAN PALING MAHAL BERMULA DENGAN SOALAN YANG SALAH

YANG BETUL

BUKAN:

Kontrak keselamatan
RM600,000 / 2 tahun
RM300,000 setahun

**Adakah nilai
setahun atau
keseluruhan kontrak
yang patut dilihat?**

Kaedah perolehan mesti ditentukan
berdasarkan keseluruhan keperluan dan nilai
yang relevan — **bukan secara transaksi terasing.**

KESALAHAN LAZIM DALAM PENGURUSAN BON PELAKSANAAN

01

Kesalahan dalam penentuan nilai Bon Pelaksanaan

Kekeliruan antara syarat perolehan Bekalan/Perkhidmatan dan Kerja.

Kekeliruan antara kontrak one-off dan kontrak bermasa bagi Bekalan/Perkhidmatan.

02

Syarat Bon Pelaksanaan tidak ditetapkan dalam SST

Melibatkan kontrak bernilai melebihi RM200,000.

03

Kelewatan mengemukakan Bon Pelaksanaan

Bon tidak dikemukakan dalam tempoh yang sepatutnya.

RISIKO

Ketidakpatuhan kepada Peraturan

Kerugian kepada Kerajaan boleh terjadi

Kepentingan kerajaan tidak dilindungi sepenuhnya.

PENGIRAAN

BON PELAKSANAAN KONTRAK BERMASA BEKALAN /PERKHIDMATAN

Nilai kontrak 2 tahun =

RM300,000

Nilai setahun =

RM300,000 ÷ 2 = RM150,000

Bon Pelaksanaan =

RM150,000 × 2.5% = RM3,750.00

KESILAPAN PADA TEMPOH LIPUTAN BON PELAKSANAAN

Contoh kesan lanjutan kontrak
terhadap tempoh sah laku bon

KESILAPAN YANG PERLU DIELAKKAN

KESILAPAN PTJ:

Tidak melanjutkan tempoh sah laku
Bon Pelaksanaan apabila kontrak
dilanjutkan.

GARIS MASA KONTRAK DAN BON

01.01.2026 –
31.12.2027

Kontrak asal
(2 tahun).

01.01.2028 –
31.12.2028

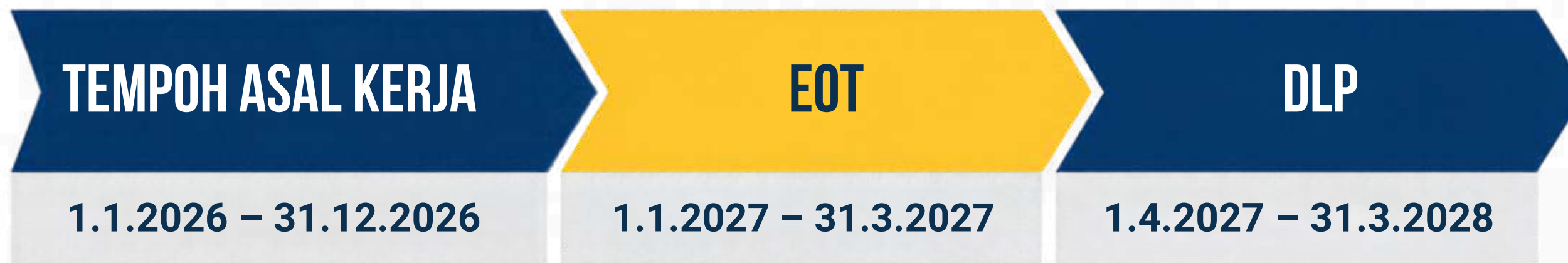
Lanjutan kontrak
(1 tahun).

01.01.2029 –
31.12.2029

Tambahan liputan
bon (12 bulan).

BAGAIMANA PULA TEMPOH LIPUTAN BON BAGI PEROLEHAN KERJA?

KESILAPAN PTJ

Tempoh liputan Bon hanya sehingga tarikh siap asal
Bon tidak disemak atau dilanjutkan selepas EOT
walaupun kerja masih dalam DLP

RUMUSAN UTAMA

TEMPOH KERJA ASAL + EOT + DLP + 12 / 24 BULAN

KESALAHAN LAZIM DALAM PEROLEHAN KERJA

01

Tiada Penetapan
Tempoh Tanggungan
Kecacatan (DLP)

02

Kesilapan dalam
Penetapan Tempoh
Tanggungan Kecacatan

03

Penyediaan Senarai
Kuantiti (BQ) yang Terlalu
Ringkas

Harga pukal (lump sum)
secara keseluruhan tanpa pecahan
perincian kerja
yang mencukupi

04

Kekeliruan Mengenai
Jenis dan Formula
Insurans Kerja

05

Tempoh Perlindungan
Insurans Tidak
Diselaraskan Selepas
Kelulusan Lanjutan
Masa (EOT)

06

Kesilapan Tarikh /
Tempoh DLP pada
Sijil Siap Kerja

07

Inden Kerja tidak
diisi dengan lengkap

08

Tiada Kelulusan
Jawatankuasa
Sebutharga (JKSH)
bagi Variation Order
(VO)

RISIKO

Penyelewengan/Kehilangan
wang Awam

Ketidakpatuhan kepada Peraturan
/Kerugian kepada Kerajaan boleh
terjadi

Reputasi jabatan terjejas/Perbelanjaan
yang tidak diluluskan

KESALAHAN LAIN YANG BERISIKO TINGGI

Contoh ketidakpatuhan dalam perolehan

01

Pelanggaran syarat
perolehan menggunakan
PK 7

02

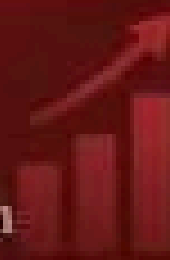

Perolehan Perabot Di Luar
Kontrak Panel Berpusat

RISIKO

Meningkatkan risiko ketidakpatuhan,
perbelanjaan tidak teratur dan kelemahan
tadbir urus.

POINT
03

KATEGORI PEROLEHAN: JANGAN NILAI BERDASARKAN NAMA SAHAJA

PERKHIDMATAN ...

Automatik = Pesanan Kerajaan

KERJA ...

Automatik = Inden Kerja

LOOK BEYOND THE FIRST WORD

Category should follow the substance of the procurement —
not merely the wording.

APA YANG NAZIRAN SEBENARNYA NAMPAK?

Kesalahan dokumen hanyalah simptom. Puncanya selalunya adalah kelemahan sistem kawalan.

KESILAPAN DOKUMEN

YANG NAMPAK

Dokumen tidak lengkap

Tandatangan tidak lengkap

Dokumen dikemukakan lewat

Pengiraan tidak tepat

PUNCA UTAMA

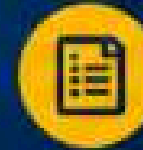
YANG TIDAK NAMPAK

Tatacara / perancangan yang **lemah**

Pegawai **kurang kompeten**

Tiada **semakan** / internal review

Pemantauan **tidak konsisten**

Kawalan dan penyeliaan yang **lemah**

3 PUNCA UTAMA DI SEBALIK **KEBANYAKAN PENEMUAN**

01

JURANG **PENGETAHUAN**

Pegawai kurang memahami tatacara.

02

JURANG **KAWALAN**

Tiada semakan peringkat kedua / semakan dalaman.

03

JURANG **PEMANTAUAN**

Kontrak dan tindakan pembetulan tidak dipantau secara sistematik.

Jika kita hanya membetulkan dokumen, **masalah yang sama mungkin akan berulang.**

Sejian **TERMA KASIH**

PEJABAT KEWANGAN NEGERI PERAK